

УДК 332.34:332.36

А. Ю. Мельничук,
аспірант, Національний університет біоресурсів
і природокористування України, м. Київ, Україна
ORCID ID: 0000-0001-9580-1369

DOI: 10.32702/2306-6792.2020.23.71

ФУНКЦІОНАЛЬНА КЛАСИФІКАЦІЯ ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ ОБОРОНИ ЗА РІВНЕМ ЗАГРОЗ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ НАСЕЛЕННЯ

A. Melnichuk,
Postgraduate student, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

FUNCTIONAL CLASSIFICATION OF LAND USE OF DEFENSE PURPOSES BY LEVEL OF THREAT TO THE LIFE OF THE POPULATION

Автор статті визначив за мету дослідження проблемні питання функціональної класифікації землекористування оборони за рівнем загроз життєдіяльності населення. Мельничуком А.Ю. представлено функціональну класифікацію землекористування за функцією використання земель та інших природних ресурсів для військових полігонів, яка включає чотири рівні загроз, зокрема: 1) землекористування об'єктів високого рівня загроз, 2) землекористування об'єктів з середнім рівнем загроз, 3) землекористування об'єктів низьким рівнем загроз, 4) землекористування об'єктів з дуже низьким рівнем загроз. Відповідно до запропонованого методичного підходу, функціональна класифікація землекористування оборони, здійснюється залежно від функціонального призначення майнових та інших об'єктів, які в законодавстві йменуються режимоутворюючі об'єкти та які характеризують рівень загрози.

Обґрунтовано, що режим землекористування оборони, який забезпечує безпеку життєдіяльності населення і який повинен бути визначений на законодавчому рівні та встановлюватися землевпорядною документацією, визначається у залежності від територіальних обмежень у використанні земель та інших природних ресурсів.

Враховуючи, що в процесі трансформації землекористування оборони не відбулося змін щодо його режиму та формування охоронних зон особливого режиму використання земель, автором запропоновано законодавчо врегулювати питання функціонального зонування земель оборони та охоронних зон навколо військових об'єктів.

Наукова новизна роботи полягає у подальшому застосуванні теоретичних, методичних та практичних положень, які визначають еколого-економічні і інституційні засади формування землекористування оборони в контексті зниження рівня загроз життєдіяльності населення територій, де розміщені об'єкти Збройних сил України. Оскільки це одне з перших досліджень, яке присвячене функціональній класифікації землекористування оборони в контексті зниження рівня загроз життєдіяльності населення в межах територій, де розміщені об'єкти оборони.

Значущість дослідження полягає в тому, що забезпечення зниження рівня загроз життєдіяльності населення територій, де розміщені об'єкти оборони через попередження небезпечних ситуацій, залишається основним способом розв'язання екологічних, економічних та соціальних.

The paper aims to study the issue of functional classification of the use of land for defense purposes according to the level of threat to the life of the population. The author suggests a functional classification of land use by the function of the use of land and other natural resources for military training grounds, which includes four levels of threats, including: 1) land use of high-threat facilities, 2) land use of medium-threat facilities, 3) land use of low-threat facilities, 4) land use of facilities with a very low level of threat. In accordance with the proposed methodology, the functional classification of

defense land use is carried out depending on the functional purpose of property and other facilities referred to in the Ukrainian legislation as "regime-forming facilities", and which define the level of threat. It is substantiated that the regime of defense land use, ensuring the security of population and which is to be determined at the legislative level and regulated by land management documentation, is established depending on territorial restrictions on land use and other natural resources. Given the lack of changes in the process of reforming the land use of defense purposes with regard to the regime and the formation of protection regime, protection zones, the author proposes to legislate the functional zoning of defense lands and protection zones around military facilities.

This research shall enable further application of theoretical, methodological, and practical provisions determining the ecological, economic, and institutional principles of land use of defense purposes in the context of reducing the threat to the lives of the population residing in the proximity to the military facilities since this is one of the first studies on the functional classification of land use for defense purposes in Ukraine.

The significance of the research aimed at ensuring the reduction of threats to the lives of the population in the areas where defense facilities are located through prevention of threat incidents, remains an important means for solving ecological, economic, and social problems.

Ключові слова: землі оборони, землекористування оборони, класифікація землекористування, режим землекористування, рівень загрози, зони особливої охорони, обмеження у використанні земель.

Key words: land for defense purposes, defense land use, land use classification, land use regime, threat level, special protection zone, land use restrictions.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

Земельний кодекс України (стаття 77) визначав [1], що земля Збройних Сил України може мати статус лише державної власності, а державна власність існує на рівні з іншими формами власності. Тобто землекористування військових частин як суб'єктів господарської діяльності здійснюється на основі всіх загальних правил, визначених законодавством. Крім того, господарська діяльність у Збройних Силах України — це специфічна діяльність військових частин, закладів, установ та організацій Збройних Сил України, пов'язана із забезпеченням їх повсякденної життєдіяльності і яка передбачає ведення підсобного господарства, виробництво продукції, виконання робіт і надання послуг та здійснюється з метою одержання додаткових джерел фінансування життєдіяльності військ (сил) для підтримання на належному рівні їх бойової та мобілізаційної готовності, яка регулюється Законом України "Про господарську діяльність у Збройних Силах України" [2].

Для всебічного забезпечення діяльності військового формування (військової частини) необхідне повноцінне та правильне функціонування військового господарства як загалом, так і окремо в кожній частині. Відповідно до Положення про військове (корабельне) господарство Збройних Сил України, військове (корабельне) господарство — це сукупність сил і засобів, які входять до складу військових частин

(кораблів) і з'єднань, а також передані їм у постійне чи тимчасове користування різні об'єкти матеріально-технічної бази, матеріальні засоби, призначені для забезпечення бойової підготовки і виховної роботи, військового побуту, правильної експлуатації, ремонту, зберігання озброєння, військової техніки і майна [3].

Отже військовим частинам, закладам, установам та організаціям Збройних Сил України надається можливість здійснювати господарську діяльність у визначеному порядку передбаченому законом України Про господарську діяльність у Збройних Силах України, а також Положенням про військове (корабельне) господарство Збройних Сил України [2, 3].

Згідно зі статтею 1 "Господарська діяльність у Збройних Силах України" закону України "Про господарську діяльність у Збройних Силах України" господарська діяльність у Збройних Силах України здійснюється з метою одержання додаткових джерел фінансування життєдіяльності військ (сил) для підтримання на належному рівні їх бойової та мобілізаційної готовності. Військова та господарська діяльність у Збройних Силах України пов'язана із використанням земельних та інших природних ресурсів і не повинна негативно позначатися на їх боєготовності та боєздатності [2], а також якості життєдіяльності населення.

Для розкриття визначеної проблематики окрім загального визначення господарської діяльності першочергово необхідно визначити

ресурси, зокрема земля та інші природні ресурси, якими користується та володіє військово формування під час здійснення такої діяльності, режим їх використання та рівень загроз життєдіяльності населення, що і спричинило актуальність даного дослідження.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Питання класифікації землекористування оборони за рівнем загроз життєдіяльності населення в Україні висвітлено в багатьох працях, таких як Чумаченко С.М. [6], Третяк А.М., Дорош Й.М. [7; 10], Дорош Й.М., Дорош О.С. [9], Третяк А.М., Мельничук А.Ю. [12, 13], Пащенко О.М. [14], Ольховець В.П. [15] та інших учених. Однак, у зв'язку із прийняттям закону України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо планування використання земель" [16], актуалізувалася потреба у перегляді основних концептуальних засад функціональної класифікації землекористування оборони за рівнем загроз життєдіяльності населення як базової основи планування розвитку землекористування об'єднаних територіальних громад.

МЕТА ДОСЛІДЖЕННЯ

Метою статті є дослідження проблемних питань функціональної класифікації землекористування оборони за рівнем загроз життєдіяльності населення як базової основи планування розвитку землекористування об'єднаних територіальних громад

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Військовим частинам, закладам, установам та організаціям Збройних Сил України надається можливість здійснювати господарську діяльність у визначеному порядку. Відповідно до положень земельного законодавства військові частини використовують закріплену за ними землю та інші природні ресурси лише за цільовим та функціональним призначенням.

У таблиці 1 приведено аналіз розподілу земель оборони за їх господарським використанням станом на 01.01.2016 р., який показує, що в системі землекористування оборони тільки одна четверта частина (26,7%) земель використовується для оборонних цілей. Для сільськогосподарських цілей використовується 13,9%, для лісового господарства — 16,3%.

За такого розподілу земель відсутня інформація щодо ступеня екологічної небезпеки від техногенних навантажень потенційно небез-

печних воєнно-техногенних об'єктів різного походження. Отже, виникає наукова задача класифікації об'єктів певного регіону для подальшої оцінки екологічного ризику і ранжування землекористування цих об'єктів за відповідною шкалою. Вирішення цієї задачі дає особі, що приймає управлінські рішення, можливість обґрунтування черговості, повноти і складу заходів для зменшення загрози перевищення допустимих рівнів техногенного навантаження на землекористування зокрема і на навколишнє середовище в цілому у природно-техногенних геосистемах.

Завдання класифікації потенційно небезпечних воєнно-техногенних об'єктів стоїть перед військовими і громадянським суспільством для ранжування землекористування цих об'єктів за ступенем небезпеки і на основі цього визначення черговості виконання заходів щодо забезпечення безпеки населення та недопущення забруднення земель і інших природних ресурсів унаслідок військової діяльності.

На сьогодні завдання класифікації і ранжування потенційно небезпечних об'єктів технічної сфери визначені у таких нормативних документах: Державному класифікаторі надзвичайних ситуацій ДК 019-2010 [4] та законі України "Про об'єкти підвищеної небезпеки" [5].

Однак підходи до класифікації землекористування потенційних воєнно-техногенних об'єктів за факторами воєнно-техногенного навантаження не вирішувались. Тому для відпрацювання методичних підходів до формування режиму землекористування і встановлення обмежень у використанні земель є гостра необхідність розробки методу класифікації зем-

Таблиця 1. Аналіз розподілу земель оборони за їх господарським використанням станом на 01.01.2016 * р.

№ п/п	Види господарського використання земель	Загальна площа	
		тис. га	%
1	Сільське господарство	47,3	13,9
2	Під забудовою	106,0	31,2
2.1	в т.ч. житлова забудова	1,3	0,4
2.2	для промисловості	3,6	1,0
2.3	для громадського призначення (суспільні потреби)	90,6	26,7
2.4	для транспорту та зв'язку	7,6	2,2
3	Лісове господарство	125,5	36,9
3.1	в т.ч. для виробництва деревини	55,4	16,3
3.2	для захисної та природоохоронної мети	36,0	10,6
4	Водне господарство	1,1	0,3
5	Інші та не використовувані землі	59,9	17,6
Разом земель:		339,8	100,0

Примітка: Офіційна інформація з 2016 року в Україні відсутня, у зв'язку з ліквідацією в 2016 році такої звітності і не запровадженням нової.

Джерело: розраховано за даними форми 6-зем Держгеокадастру України.



Рис. 1. Логічно-змістовна схема класифікації землекористування за функцією використання земель та інших природних ресурсів для військових полігонів

лекористування, що розрізняється за складом та інтенсивністю впливу факторів воєнно-техногенного навантаження на навколишнє природне середовище у виділених класах об'єктів.

Наприклад, С.М. Чумаченко у своїх дослідженнях за рівнем загрози для навколишньому природному середовищу навчальних об'єктів військових полігонів виділяє 4 їх класи: 1) з високим рівнем загрози; 2) середнім рівнем загрози; 3) низьким рівнем загрози; 4) дуже низьким рівнем загрози [6, с. 200].

Відповідно, у проведеній функціональній класифікації він, пропонує розробляти рекомендації стосовно планування заходів екологічного моніторингу та управління станом навколишнього природного середовища, які можуть знайти своє впровадження в нормативній базі екологічної безпеки військових полігонів. Якщо застосувати його метод класифікації для військових полігонів, які поділяються за функціональним використанням земель та інших природних ресурсів, то землекористування як території просторового розміщення військових полігонів за рівнем загроз можна поділити теж на 4 рівні (рис. 1).

Отже, як видно із рисунка, залежно від рівня загрози залежить режим використання земель та інших природних ресурсів, який повинен бути визначений на законодавчому рівні

та встановлюватися землевпорядною документацією. Рівень загроз залежить від функціонального призначення майнових та інших об'єктів, які в законодавстві йменуються режимують об'єкти. Згідно зі статтею 1 Закону України "Про державний земельний кадастр" [8] режимують об'єкт — це об'єкт природного або штучного походження (водний об'єкт, об'єкт магістральних трубопроводів, енергетичний об'єкт, об'єкт культурної спадщини, військовий об'єкт, інший визначений законом об'єкт), під яким та/або навколо якого у зв'язку з його природними або набутими властивостями згідно із законом встановлюються обмеження у використанні земель.

Наукове обґрунтування сутності понять "обмеження у використанні земель" і "обтяжень прав на земельну ділянку" яке було розроблено А.М. Третяком, Й.М. Дорошом, автором теж підтримується [7]. Отже, обмеження у використанні земель — це визначення меж та умов використання земель (земельної ділянки) і інших природних ресурсів (режиму землекористування) в суспільно значущих інтересах (суспільної користі і безпеки, охорони довкілля та історико-культурних цінностей, створення необхідних умов для здійснення інших державних потреб), документацією із землеустрою на підставі рішень органів виконавчої влади чи

місцевого самоврядування, або постановою суду. А обтяження прав на земельну ділянку — це встановлення обмеження прав на земельну ділянку, законом або актом уповноваженого на це органу державної влади, посадової особи, або договором шляхом встановлення заборони на користування та/або розпорядження, у тому числі шляхом її відчуження як земельного сервітуту або зобов'язання, прийнятого землекористувачем добровільно або за постановою суду з метою забезпечення законних інтересів зацікавлених суб'єктів, що виражаються в наданні їм додаткових прав і покладання обов'язків на землекористувача [7, с. 45]. Розвиваючи ці положення Й.М. Дорош, формулює поняття "територіальні обмеження у використанні земель". Отже, територіальні обмеження у використанні земель — це територія (сукупність земельних ділянок), на яких розміщені режимоутворюючі об'єкти або мають спеціальний режим використання земельних та інших природних ресурсів, територіальні зони навколо них, на яких забезпечується дотримання умов використання земель і інших природних ресурсів (режиму землекористування) [9, с. 251].

На підставі викладеного вище, слід відмітити, що складність розроблення нових науково-практичних підходів до класифікації територіальних обмежень у використанні земель оборони залежно від рівня загрози життєдіяльності населення полягає у виборі критеріїв.

Під час встановлення обмежень у використанні земель оборони, а також їх складу, виявлено пряму залежність меж зон територій від цільового призначення, функціонального та дозволеного використання ділянки.

У цьому аспекті слід відмітити особливості методологічного процесу формування обмежень у використанні земель і земельних ділянок, які розроблені А.М. Третьяком та Й.М. Дорошом [10]. Відповідно до них Дорош Й.М. та Дорош О.С. пропонують ці обмеження класифікувати за групами по відношенню до території режимоутворюючих об'єктів та зон з обмеженим режимом використання земель, що формуються навколо них, до яких віднесено:

1) території режимоутворюючих об'єктів з внутрішніми функціональними зонами та зонами з обмеженим режимом використання земель, що формуються навколо них;

2) території з обмеженим режимом використання земель з внутрішніми функціональними зонами, навколо яких не формуються зони з обмеженим режимом використання земель;

3) території з обмеженим режимом використання земель, навколо яких не формуються

зони з обмеженим режимом використання земель;

4) режимоутворюючі об'єкти, навколо яких формуються зони з обмеженим режимом використання земель [9, с. 252].

Класифікація територіальних обмежень за групами: 1) території режимоутворюючих об'єктів з внутрішніми функціональними зонами та зонами з обмеженим режимом використання земель, що формуються навколо них; 2) території з обмеженим режимом використання земель з внутрішніми функціональними зонами, навколо яких не формуються зони з обмеженим режимом використання земель (території населених пунктів і промислово-виробничі території). В свою чергу кожна із запропонованих груп наведеної класифікації територіальних обмежень у використанні земель поділяється на:

1) території режимоутворюючих об'єктів з внутрішніми функціональними зонами та зонами з обмеженим режимом використання земель, що формуються навколо них, куди віднесено і території військових частин та військових об'єктів (прикордонна смуга; зона особливого режиму використання земель навколо військової частини, інших військових формувань; зона особливого режиму використання земель навколо військових об'єктів) та територія техногенних аварій (зони техногенних аварій);

2) території з обмеженим режимом використання земель з внутрішніми функціональними зонами, навколо яких не формуються зони з обмеженим режимом використання земель (території населених пунктів і промислово-виробничі території), куди віднесено і зони особливого режиму забудови (в нашому випадку, це землекористування оборони) [9, с. 254].

До територій режимоутворюючих об'єктів з внутрішніми функціональними зонами та зонами з обмеженим режимом використання земель оборони, що формуються навколо землекористувань відносяться території військових частин та військових об'єктів, а також: прикордонна смуга; зона особливого режиму використання земель навколо військової частини, інших військових формувань; зона особливого режиму використання земель навколо військових об'єктів.

У разі встановлення обмежень у використанні земель оборони, а також їх складу, є пряма залежність меж зон територій особливого режиму охорони від цільового призначення, функціонального та дозволеного використання земельної ділянки.

Проте в процесі трансформації землекористування оборони не відбулося змін щодо його режиму та формування охоронних зон особливого режиму використання земель. Законодавчо залишається не врегульовані питання функціонального зонування земель оборони та охоронних зон навколо військових об'єктів. У результаті країна і населення несуть великі економічні збитки у випадках надзвичайних подій. Наприклад, у 2015 р. загорілися склади Міноборони з боєприпасами в місті Сватове Луганської області. Відстань від складів до найближчого житлового будинку становила 300 м. У результаті за даними Міністерства інфраструктури було пошкоджено 59 багатоповерхових і 581 приватний будинок, 21 об'єкт соціальної сфери. На відновлення Кабінет Міністрів виділив 52,65 млн грн [11]. У 2017 р. у Бакалії вибухи на арсеналі боєприпасів уразили 10-кілометрову зону, куди потрапило 36 тис. осіб, 5 будинків було зруйновано, понад 300 — пошкоджено. На їх відновлення було виділено із держбюджету 145 млн грн [11]. Аналогічні вибухи були в 2017 р. у Калинівці Вінницької області, в 2018 р. Ічня Чернігівської області.

ВИСНОВКИ І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Залежно від функціонального призначення майнових та інших об'єктів які в законодавстві йменуються режимоутворюючі об'єкти, та які характеризують рівень загрози, встановлюється режим використання земель та інших природних ресурсів, який повинен бути визначений на законодавчому рівні та встановлюватися землепорядною документацією. З цією метою запропоновано класифікацію землекористування за функцією використання земель та інших природних ресурсів для військових полігонів, яка включає чотири рівні загроз, зокрема: 1) землекористування об'єктів високого рівня загроз, 2) землекористування об'єктів з середнім рівнем загроз, 3) землекористування об'єктів з низьким рівнем загроз, 4) землекористування об'єктів з дуже низьким рівнем загроз.

Враховуючи, що в процесі трансформації землекористування оборони не відбулося змін щодо його режиму та формування охоронних зон особливого режиму використання земель, необхідно законодавчо врегулювати питання функціонального зонування земель оборони та охоронних зон навколо військових об'єктів.

Література:

1. Земельний кодекс (2001) від 25 жовтня 2001 року № 2768-III URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14#Text> (дата звернення 11.09.2020).

2. Про господарську діяльність у Збройних Силах України: Закон України від 21.09.1999 р. № 1076-XIV. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1076-14>.

3. Про затвердження Положення про військове (корабельне) господарство Збройних Сил України: Наказ Міністра оборони України від 16.07.1997 р. № 300. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/REG2419.html

4. Національний класифікатор України. Класифікатор надзвичайних ситуацій. ДК 019:2010: Наказ Держспоживстандарту України від 11.10.2010 № 457. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/v0457609-10>

5. Про об'єкти підвищеної небезпеки: Закон України від 18.01.2001 № 2245-III URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2245-14>

6. Чумаченко С.М. Класифікація навчальних об'єктів військових полігонів за факторами воєнно-техногенного навантаження на довкілля. ISSN 1681-7710. Системи обробки інформації, 2006, Випуск 2 (51). С. 194—201.

7. Третяк А.М., Дорош Й.М. Наукове обґрунтування сутності понять "обмеження у використанні земель" і "обтяжень прав на земельну ділянку". Землеустрій, кадастр і моніторинг земель. 2016. № 3. С. 40—46.

8. Про Державний земельний кадастр: Закон України від 07.07.2011 № 3613-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/3613-17>

9. Дорош Й.М., Дорош О.С. Теоретико-методологічні засади формування обмежень у використанні земель та обтяжень прав на земельні ділянки: монографія. Херсон: Грінь Д.С., 2016. 652 с.

10. Особливості методологічного процесу формування обмежень у використанні земель і земельних ділянок / А.М. Третяк, Й.М. Дорош // Землеустрій, кадастр і моніторинг земель. — № 2. — 2017. — С. 14—19.

11. Вибухи на складах боєприпасів в Україні. Історія катастроф. URL: <https://gordonua.com/ukr/publications/vibuhi-na-skladah-bojepripasiv-v-ukrajini-istorija-katastrof-179716.html>

12. Третяк А.М., Мельничук А.Ю. Поняття та сутність землекористування оборони в Україні. Землеустрій, кадастр і моніторинг земель. 2018. № 3. С. 21—34. DOI: <http://dx.doi.org/10.31548/10.31548/zemleustriy2018.03.03>.

13. Третяк А.М., Мельничук А.Ю. Особливості методологічних засад формування землекористування оборони. Землеустрій, кадастр і моніторинг земель. 2020. № 1. С. 86—95. DOI: <http://dx.doi.org/10.31548/zemleustriy2020.01.09>

14. Пашченко О.М. Особливості правового режиму земель оборони. Земельне право України: теорія і практика. 2007. № 1. С. 32—36.

15. Ольховець В.П. Господарська діяльність у збройних силах України: теоретико-правовий аспект. Юридична наука. 2014. № 1. С. 101—107. URL: www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/.../cgiirbis_64.exe?

16. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо планування використання земель: Закон України від 17 червня 2020 року № 711-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/711-20#Text> (дата звернення 20.10.2020).

References:

1. The Verkhovna Rada of Ukraine (2001), The Law of Ukraine "Land Code of Ukraine", available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14#Text> (Accessed 15 Oct 2020).

2. The Verkhovna Rada of Ukraine (1999), The Law of Ukraine "Economic activity in the Armed Forces of Ukraine", available at: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1076-14> (Accessed 15 Oct 2020).

3. Ministry of Defense of Ukraine (1997), "Approval of the Regulations on the military (ship) economy of the Armed Forces of Ukraine", available at: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/REG2419.html (Accessed 15 Oct 2020).

4. Derzhspozhyvstandart of Ukraine dated (2010), "National Classifier of Ukraine. Emergency classifier", available at: <https://zakon.rada.gov.ua/go/v0457609-10> (Accessed 15 Oct 2020).

5. The Verkhovna Rada of Ukraine (2001), The Law of Ukraine "Objects of increased danger", available at: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2245-14> (Accessed 15 Oct 2020).

6. Chumachenko, S.M. (2006), "Classification of military training facilities according to the factors of military-man-made load on the environment", ISSN 1681-7710, Information Processing Systems, vol. 2 (51), pp. 194—201.

7. Tretyak, A.M. and Dorosh, J.M. (2016), "Scientific substantiation of the essence of the concepts "restrictions on land use and encumbrances on land rights", Land management, cadastre and land monitoring, vol. 3, pp. 40—46.

8. The Verkhovna Rada of Ukraine (2011), The Law of Ukraine "The State Land Cadastre", available at: <https://zakon.rada.gov.ua/go/3613-17> (Accessed 15 Oct 2020).

9. Dorosh, J.M. and Dorosh, O.S. (2016), Teoretyko-metodolohichni zasady formuvannia obmezhen' u vykorystanni zemel' ta obtiazhen' prav na zemel'ni dilianky [Theoretical and metho-

dological principles of formation of restrictions on land use and encumbrances of land rights], Green DS, Kherson, Ukraine.

10. Tretyak, A.M. and Dorosh, J.M. (2017), "Peculiarities of the methodological process of formation of restrictions in the use of lands and land plots", Land management, cadastre and land monitoring, vol. 2, pp. 14—19.

11. GORDON (2018), "Explosions at ammunition depots in Ukraine. History of catastrophes", available at: <https://gordonua.com/ukr/publications/vibuhi-na-skladakh-bojepripasiv-v-ukrajini-istorija-katastrof-179716.html> (Accessed 15 Oct 2020).

12. Tretyak, A.M. and Melnichuk, A.Yu. (2018), "The concept and essence of land use for defense purposes in Ukraine", Land management, cadastre and land monitoring, vol. 3, pp. 21—34.

13. Tretyak, A.M. and Melnichuk, A.Yu. (2020), "Features of methodological bases of formation of land use of defense purposes", Land management, cadastre and land monitoring, vol.1, pp. 86—95.

14. Pashchenko, O.M. (2007), "Features of the legal regime of defense lands" Land law of Ukraine: theory and practice, vol. 1, pp. 32—36.

15. Olkhovets, V.P. (2014), "Economic activity in the armed forces of Ukraine: theoretical and legal aspect", Legal science, vol. 1, pp. 101—107.

16. The Verkhovna Rada of Ukraine (2020), Law of Ukraine "Amendments to Certain Legislative Acts of Ukraine Concerning Land Use Planning" available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/711-20#Text> (Accessed 20 October 2020).

Стаття надійшла до редакції 29.11.2020 р.

www.dy.nayka.com.ua

Електронне фахове видання

ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ
удосконалення та розвиток

Виходить 12 разів на рік

включено до переліку наукових фахових видань України
з питань **ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ**
(Категорія «Б»)

Наказ Міністерства освіти і науки України
від 28.12.2019 №1643

Спеціальність 281

e-mail: economy_2008@ukr.net
тел.: (044) 223-26-28, (044) 458-10-73